

Копил А.Р., Кучерявий О.А.

студенти 1-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ВЗАЄМОВІДНОСИН АДВОКАТА З КЛІЄНТОМ

В сучасному світі адвокати керуються багатьма нормами, одними з яких є норми адвокатської етики. Сучасні етичні правила є історичними надбаннями людства, які допомагають регулювати сфери людського життя. Успіх адвокатської діяльності напряму залежить від тих знань, якими володіє адвокат та його вмінням їх використовувати. Сьогодні, як ніколи, постає велика потреба у кваліфікованих та професійних кадрах, які є невід'ємною частиною правоохоронної системи. Взаємовідносини адвоката з клієнтом це особлива взаємодія, де знаходять своє місце етичні норми, встановлені З'їздом Адвокатів України.

Більшість питань, що виникають між сторонами регулює законодавство про адвокатуру. Звернемо увагу саме на етичний аспект, що є основоположною частиною взаємодії клієнта з професіоналом. В першу чергу, все починається у самосвідомості адвоката, його принципи та моральні устої повинні бути спрямовані на досягнення певного результату законним шляхом. Така норма була закріплена в Правилах адвокатської етики ст. 7 Дотримання законності. Дана стаття вказує на те, що діяльність адвоката, яку він здійснює за допомогою набутих навичок та вмінь, повинна бути застосована лише за дотримання чинного законодавства України. Непоодинокими є випадки, коли інтереси клієнта виходять за рамки законодавства вже після прийняття доручення по справі. У таких випадках адвокат обов'язково повинен повідомити клієнта, що він не буде виконувати дії, які суперечать чинному законодавству та Правилам адвокатської етики.

З наукової точки зору, до етичного аспекту належать такі поняття як: довіра, відповідальність, компетентність, чесність, добросовісність, повага та інші. Зважаючи на перелік якостей, на нашу думку, слід обговорити таку якість, як довіра. Саме з неї розпочинаються відносини між адвокатом та клієнтом, оскільки перший своїми професійними діями створює враження на клієнта, яке у подальшому впливає на хід справи. Професіоналізм також проявляється у поведінці не лише на початку відносин, а й під час справи. Довіра, як елемент етики суттєво впливає на розвиток подій, оскільки чим більшим об'ємом інформації володіє адвокат, тим більш вірними будуть його дії. Стаття 19 Правил адвокатської поведінки вказує, що до підписання угоди адвокату слід попередити клієнта про галузь в якій він спеціалізується. Наведена норма вже в собі містить певний елемент довіри між сторонами.

Власне, розглядаючи етичний аспект, варто звернути увагу на поведінку адвоката, його зв'язок не лише з клієнтом, а й іншими сторонами процесу. В контексті реформування країни та зближення з Європейськими державами, адвокатське суспільство прагне до розвитку і бере до уваги міжнародні правові договори та кодекси. Одним з таких є Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського союзу. У кодексі також звертають увагу на етичний аспект в пункті 1.2 Суть правил професійної етики. Зазначений пункт вказує на дотримання правил у всіх сферах адвокатського життя навіть на рівні держав.

Досліджуючи все підґрунтя етичної діяльності адвокатів, ми вважаємо, що Кодекси адвокатської етики становлять основну роль у визначенні законності та етичних аспектів захисту. Слід зазначити, що вони прийняті адвокатами багатьох країн світу. Прикладом є Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейського Співтовариства, прийнятий в жовтні 1988 р. у Страсбурзі. Він зазначає, що взаємовідносини між клієнтом та працівником в етичному аспекті не можуть існувати, якщо є сумніви у порядності, справедливості чи щирості адвоката. Ці Правила мають на меті закріплення традицій, досвіду української адвокатури, а також повинні слугувати системою орієнтирів.

Отже, етичний аспект є основоположним елементом у правових відносинах адвоката та його клієнта, суду та колег. Репутація у професійному спектрі адвокатської діяльності також певною мірою залежить від його обізнаності в етичній сфері. Тому важливу роль у відносинах адвоката та клієнта відіграє використання етичного аспекту щодо правозахисної допомоги.

Список використаної літератури:

1. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988: [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994>.
2. Правила адвокатської етики // Юридичний вісник України. 1999. № 46
3. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001891-17>.
4. Погорецький М. А., Яновська О. Г. Адвокатура України: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2014. 475 с.
5. ШEVERDIN M. Основні принципи адвокатської етики [Електронний ресурс]. Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України». Режим доступу : <http://uba.ua/ukr/news/4919/>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» ***Храпенко Олена Олегівна***